

GLÁGOLI KRÉTĀNJA - BEWEGUNGSVERBEN

Bewegungsverben im BKMS verfügen, wie die meisten anderen Verben, weitestgehend über einen Aspekt und werden als Aspektpaare verwendet. (**Anmerkung für Russist*innen:** Ob die Bewegungsverben zielgerichtet oder nicht zielgerichtet sind, spielt im BKMS – anders als im Russischen – keine entscheidende Rolle!)

Bewegungsverben, die von **ÍCI** (*ipf ohne eigenes pf-Verbpaar*) ausgehen, zeigen eine Regelmässigkeit innerhalb der Gruppe:

- a) Alle pf-Verben enden auch auf **-čí**, sind präfigiert und weisen im Verbzeit-Paradigma grosse Ähnlichkeiten auf:
Z.B.: iči → **do-** + **iči** → **dóči (pf)** – kommen
- b) Alle ipf-Paare dieser Verben sind mit dem Suffix **-laziti** gebildet und weisen auch eine Regelmässigkeit im Paradigma auf:
Z.B.: do-laziti → **dòlaziti** (*ipf-Paar zu doči*) – kommen

Bedeutung der *Präfixe* bei den Bewegungsverben in etwa:

do – hin, zu, hierher; Handlung abschliessen

od – weg, ab = **ot ← od** (*Stimmassimilation*)

u – in, hinein

iz – aus, raus, heraus = **is ← iz** (*Stimmassimilation*)

po – Handlung anfangen

pre (*ije auch: prije*) – über (*nicht zeitlich vor!*)

pri – nahe; sich nähern

pro – durch; anfangen zu funktionieren, Fähigkeit entwickeln

s(a) – etwa: ankommen, landen (Bewegung aus der Höhe in die Tiefe, oder am Ziel ankommen)

ob ← o – um, herum

za – hinter; Handlung anfangen

uz – bei, an, ab; Handlung anfangen = **us ← uz** (*Stimmassimilation*)

In der unteren Tabelle sind Präsens-, Perfekt- und Futurformen angegeben. Vor allem die Verben, die am Anfang aufgeführt sind (Paradigma **iči**) sollen als eine geschlossene Gruppe gelernt werden.

GLÁGOLI KRÉTĀNJA - BEWEGUNGSVERBEN

Ausgangsverben (Verben zu denen Aspektpaare gebildet sind) sind **grün** markiert – da die meisten der Ausgangsverben **pf-Verben** sind, ist der pf-Aspekt in der Tabelle ausnahmsweise zuerst angegeben.

BKMS <i>pf</i>		BKMS <i>ipf</i>	PRS: 1SG, 3PL PAR.AKT: <i>m, f</i> FUT: <i>BK/MS; BKMS</i>	Bsp.	Dt.
Paradigma: ići – idem – išao, išla...					
- weitere von <i>ići</i> abgeleitete <i>pf</i> -Verben: INF - <i>ći</i> ; PRS - <i>dem</i> ; PAR.AKT: - <i>šao</i> , - <i>šla</i> , - <i>šlo</i> , - <i>šli</i> , - <i>šle</i> , - <i>šla</i>					
- <i>ipf</i> -Aspektpaare: INF - <i>laziti</i> ; PRS - <i>lazim</i> ; PAR.AKT - <i>lazio</i> , - <i>lazila</i> , -lazilo, -lazili, -lazile, -lazila					
---		ići	idem, ìdu išao, išla íci ču; ču ići	+ A – idem u sobu, na more + G – idu kod prijatelja sat nije išao dobro taj šal će lijepo/lepo ići uz kaput	gehen (auch fahren, reisen...) besuchen, zu jmd. gehen <i>auch</i> : funktionieren <i>auch</i> : passen
dóći	dôđem, dôđu dòšao, dòšla dóći ču; ču dóći	dòlaziti	dòlazim, dòlaze dòlazio, dòlazila dòlazit ču / dòlaziću; ču dòlaziti	iz + G – dolazim iz Zagreba u/na + A – došli smo u sobu, na more	aus X (her)kommen in, auf, an kommen
òtīći	òdem, òdu òtišao, òtišla òtīći ču; ču òtīći	òdlaziti	òdlazim, òdlaze òdlazio, òdlazila òdlazit ču / òdlaziću; ču òdlaziti	iz + G – otišli su odavde u/na + A – odlazimo na more	(weg)gehen, wegfahren abfahren
úći	ûđem, úđu ùšao, ùšla úći ču; ču úći	ùlaziti	ùlazim, ùlaze ùlazio, ùlazila ùlazit ču / ùlaziću; ču ùlaziti	u/na + A – ulazim u sobu, na fakultet	eintreten, hineingehen, hereinkommen, betreten <i>auch</i> : (hin)einfahren, einsteigen, eindringen, einfließen

GLÁGOLI KRÉTĀNJA - BEWEGUNGSVERBEN

izáći/izíći	izáđem/izíđem, izáđu/izíđu izašao/izíšao, izašla/izíšla izáći ču; ču izáći	izlaziti	izlazim, izlaze izlazio, izlazila izlazit ču / izlaziću; ču izlaziti	iz/s(a) + G – izlazim iz sobe, s(a) fakulteta u + A – sinoć smo izašli/izíšli u grad izlazi sunce u maju izlazi nova knjiga	aussteigen, hinausgehen, herauskommen, hinausfahren ausgehen (Sonne) aufgehen herausgegeben werden
póći	pôđem, pôđu pôšao, pôšla póći ču; ču póći	pòlaziti	pòlazim, pòlaze pòlazio, pòlazila pòlazit ču / pòlaziću; ču pòlaziti	pošla je u grad polazimo za pet minuta	losgehen, abfahren
próći	prôđem, prôđu prôšao, prôšla próći ču; ču próći	pròlaziti	pròlazim, pròlaze pròlazio, pròlazila pròlazit ču / pròlaziću; ču pròlaziti	kroz + A – prolaze kroz grad pored/(po)kraj/ispod/iznad/preko... + G – prošao sam kraj kuće sve će próći prošli smo (kroz) sve i svašta + A – prošli smo gradivo za ispit jesi li prošao ispit? (eher ugs.)	(hin)durchgehen, (hin)durchfahren vorbeigehen, vorbeifahren vergehen, durchkommen durchnehmen, durchmachen bestehen
prijéći/préći	prijéđem/prêđem, prijéđu/prêđu prêšao, prêšla prijéći/préći ču; ču prijéći/préći	prèlaziti	prèlazim, prèlaze prèlazio, prèlazila prèlazit ču / prèlaziću; ču prèlaziti	preko + G – prelazimo preko mosta + A – prelazimo most prešli smo dug put	überqueren, über etwas gehen/fahren/fliegen... zurücklegen
obići	obiđem, obiđu obišao, obišla obići ču; ču obići	obìlaziti	obìlazim, obìlaze obìlazio, -la obiłazit ču / obìlaziću; ču obìlaziti	oko + G – obilazimo oko grada + A – obići čemo vas sutra + A – obići čemo Bern	um et. herum gehen, fahren, fliegen... bei jmd./etw. vorbei gehen anschauen

GLÁGOLI KRÉTĀNJA - BEWEGUNGSVERBEN

záći	zâđem, zâđu zàšao, zàšla záci ču; ču záci	zàlaziti	zàlazim, zàlaze zàlazio, zàlazila zàlazit ču / zàlaziću; ču zàlaziti	zalazi sunce u + A – zašli smo duboko u šumu	(Sonne) untergehen tief hinein gehen (meist expr.)
-------------	---	----------	---	---	---

Paradigma: -či / (-nuti*) / -sti → -gnem / -dnem / -nem:

* Manche Grammatiken geben neben dem -či- auch den INF -nuti.

Paradigma (ausser krenuti) einigermassen einheitlich bei den *pf*-Verben:

a) INF: -či/-gnuti; PRS: -gnem, -gnu; PAR.AKT: -gao, -gla

b) INF: -(s)ti/-(-d)nuti; PRS: -(d)nem, -(d)nu; PAR.AKT: Stammvokal + -o, -la, lo... (Eigentlich haben Verben mit INF auf -sti mehrere unterschiedliche Paradigmen, nicht alle dieser Verben sind Bewegungsverben – vgl. *jesti*, *plesti* usw.)

stíči/stìgnuti	stìgnem, stìgnu stìgao, stìgla stìči ču; ču stìči	stìzati	stìžem, stìžu stìžao, stìžala stìžat ču / stìžaću; ču stìžati	u/na + A – stižemo na aerodrom kod + G – stigli su kod nas stigla je tvoja poruka + A - stigla ga je osveta ne stižem da ti se javim!	ankommen, kommen eingehen einholen zeitlich nicht nachkommen
lèči/lègnuti	lègnem, lègnu lègao, lèglia lèči ču; ču lèči	lijégati/légati	lijéžem/léžem, lijéžu/léžu lijégao/légo, -ala lijégat ču / lijégaću/légaću; ču lijégati/légati	u/na + A – legla je na pod + u (+ vrijeme/vreme) – uvijek/uvek ligežem/ležem u ponoć	sich hinlegen schlafen gehen
pästi (manchmal auch: padnuti)	pädnem, pädnua päo, päla päst ču / päšću; ču pästi	pädati	pädam, pädaju pädao, pädala pädat ču / pädaću; ču pädati	u/na + A – pao je u bazen s(a) + G – jabuke padaju s drveta kroz + A – padam kroz vazduh/zrak na šta/što smo pali! pasti na + L – pala je na ispitu	(hin)fallen, (hin)stürzen, sich senken, durchfallen (ab)sinken nicht bestehen

GLÁGOLI KRÉTĀNJA - BEWEGUNGSVERBEN

spästi (manchmal auch: spadnuti)	spädnem, spädnu späo, späla späst ču / späšču; ču spästi	spädati	spädam, spädaju spädao, spädala spädat ču / spädaču; ču spädati	+ D (<i>osoba</i>) – spadaju mu pantalone/hlače <i>u + A – on</i> spada u najbolje studente	hinunterrutschen dazugehören, dazuzählen
sjèsti/sèsti (manchmal auch: sjednuti/sednuti)	sjèdnem/sèdnem, sjèdnu/sèdnu sjèo/sèo, sjèla/sèla sjèst ču / sjèšču/sèšču; ču sjèsti/sèsti	sjèdati/ sèdati	sjèdam/sèdam, sjèdaju/sèdaju sjèda/o/sèda/o, sjèdala/sèdala sjèdat ču / sjèdaču/sèdaču; ču sjèdati/sèdati	<i>na/u + A – sjela/sela je na stolicu</i>	sich setzen – sich hinsetzen
krénuti	krénem, krénu krénuo, krénula krénut ču / krénuču; ču krénuti	krétati	kréćem, kréću krétao, krétala krétat ču / krétaču; ču krétati	<i>u/na + A – upravo kreću u kupovinu</i> <i>iz/s(a) + G – krećem s posla kući</i> <i>u/na + A (Arbeit) – krenuli su u</i> posao <i>s(a) + Ins (Arbeit) – krećemo s</i> poslom	aufbrechen, losgehen, abfahren, losfahren anfangen
ùstati	ùstanem, ùstanu ùstao, ùstala ùstat ču / ùstaču; ču ùstati	ùstajati	ùstajem, ùstaju ùstajao, ùstajala ùstajat ču / ùstajaču; ču ùstajati	<i>u (+ vrijeme/vreme) – ustao je u 8;</i> uvijek/uvek ustaje u 8	aufstehen, sich erheben
Weitere Bewegungsverben					
potřcati otřcati dotřcati	pòtrčim, pòtrče pòtrčao, pòtrčala potřcat ču / potřaču; ču potřcati*	třcati	třčim, třče třčao, třčala třčat ču / třčaču; ču třčati	<i>u/na + A – trčim na posao</i> <i>po + L – trče po parku</i> <i>od/do + G – trčala je do rijeke/reke</i> <i>od/do + G – dotrčala je do nas</i> <i>po + A – otrčao je po šećer</i> <i>za + Ins – potrčali smo za njim</i>	rennen, joggen herbeieilen, zulaufen (ab)holen hinterherlaufen

GLÁGOLI KRÉTĀNJA - BEWEGUNGSVERBEN

koráknuti	kòraknem, kòraknu koráknuo, -ula koráknut ču / koráknuću; ču koráknuti	koràčati	koràčam, koràčaju kòračao, -ala koràčat ču / koràčaću; ču koràčati		<i>pf</i> – einen Schritt machen <i>ipf</i> – Schreiten, zu Fuss gehen
òdvesti (se) dòvesti pòvesti	odvèzem (se), odvèzu òdvezao, òdvezla òdvest ču / òdvešću; ču òdvesti* * gleiches Paradigma mit anderen Präfixen	vòziti (se)	vòzim (se), vòze (se) vòzio (se), vòzila (se) vòzit ču (se) / vòziću (se); ču (se) vòziti	<i>ipf/pf</i> + A – vozim auto <i>ipf/pf</i> + A – vozim (k)ćerku u školu voziti se + Ins – vozim se tramvajem (<i>pf</i> + se + Ins – odvezli smo se tramvajem – <i>selten</i> ; eher: otišli smo tramvajem) (povesti se - refl. Verb sehr selten als Paar zu voziti se)	fahren (selber) transportieren; jmd./etw. im Fahrzeug mitfahren, mitnehmen fahren im Fahrzeug
polètjeti/polèteti odlètjeti/odlèteti dolètjeti/dolèteti slètjeti/slèteti ulètjeti/ulèteti izlètjeti/izlèteti nalètjeti/nalèteti prolètjeti/prolèteti uzlètjeti/uzlèteti	polètim, polète polèteo/polètio, polètjela/polètela polètjet ču / polètjeću/polèteću; ču polètjeti/polèteti * * gleiches Paradigma mit anderen Präfixen	lètjeti/lèteti → polijétati/polétati odlijétati/odlétati slijétati/slétati dolijétati/dolétati ulijétati/ulétati izlijétati/izlétati nalijétati/nalétati prolijétati/prolétati uzlijétati/uzlétati	lètím, lète lètio/lèteo, lètjela/lètela lètjet ču / lètjeću/lèteću; ču lètjeti/lèteti pòlijećem/pòlećem, -ču polijétao/polétao, -ala polijétat ču / polijétaću/polétaću; ču polijétati/polétati	<i>u/na</i> + A – letimo u Amsterdam <i>u</i> (+ vrijeme/vreme) – polijećemo/polećemo u 8 sleteo/sletio je u 10 <i>na</i> + A – naletjeli/naleteli smo na... proletjela/proletela je kraj nas kao meteor	fliegen abfliegen landen, ankommen hineinfliegen hinausfliegen darauffliegen (<i>physisch</i>), zufällig treffen flitzen

GLÁGOLI KRÉTĀNJA - BEWEGUNGSVERBEN

zaplòviti doplòviti otplòviti uplòviti	zàplovim, zàplove zaplòvio, zaplòvila zaplòvit ču / zaplòviču; ču zaplòviti* * gleiches Paradigma mit anderen Präfixen	plòviti	plòvim, plòve plòvio, plòvila plòvit ču / plòviču; ču plòviti	+ Ins – plovim brodom na + A – čamac plovi na moru + Ins (Ort) / po + L – plovimo morem/po moru	mit einem Wasserfahrzeug fahren/reisen auf dem Wasser fahren (Wasserfahrzeuge)
skòčiti → odskòčiti doskòčiti uskòčiti iskòčiti poskòčiti naskòčiti usw.	skòčim, skòče skòčio, skòčila skòčit ču / skòčiču; ču skòčiti * gleiches Paradigma mit Präfixen	skákati → odskákati doskákati uskákati iskákati poskákati naskákati usw. * gleiches Paradigma mit Präfixen	skâčem, skâču skákao, skákala skákat ču / skákaču; ču skákati	u/na + A – skočila je na sto(l) po + A - skočila je po loptu po + L (Ort) - skaču po sobi uskočiti za + A (Person) – uskočio je za mene na poslu	hüpfen, springen, aufspringen hineinspringen hinausspringen ... für jmd. einspringen
òtplivati dòplivati zaplivati pròplivati	òtplivam, òtplivaju òtplivao, òtplivala òtplivat ču / òtplivaču; ču òtplivati* * gleiches Paradigma mit anderen Präfixen	płìvati	płìvam, płìvaju płìvao, płìvala płìvat ču / płìvaču; ču płìvati	u/po + L – plivaju u moru u/na + A – plivam na obalu k(a) + D – plivam k tebi	schwimmen
zàjahati òdjahati dòjahati	zàjašem, zàjašu zàjahao, -ala zàjahat ču / zàjahaču; ču zàjahati* * gleiches Paradigma mit anderen Präfixen	jàhati	jäšem, jäšu jähao, jähala jähat ču / jähaču; ču jähati		reiten

GLÁGOLI KRÉTĀNJA - BEWEGUNGSVERBEN

prohódati prehódati	pròhòdam, prohódaju prohódao, prohódala prohódat ču / prohódaču; ču prohódati* * gleiches Paradigma mit dem Präfix pre-	hódati (hòditi – veralt., expr.)	hôdam, hôdaju hódao, hódala hódat ču / hódaču; ču hódati	<i>u/na + A</i> – hodam u grad <i>iz/sa + G</i> – hodam kući s posla + Ins (Ort) / <i>po L</i> – hodam parkom / <i>po parku</i> rano je prohodala prehodali smo cijeli/celi grad	zu Fuss gehen, schreiten anfangen zu laufen (Fähigkeit) sehr lange laufen (zu lange)
doputòvati otputòvati propoutòvati	dopùtujem, dopùtuju dòputovao, dòputovala doputòvat ču / doputòvaču; ču doputòvati* * gleiches Paradigma mit anderen Präfixen	putòvati	pùtujem, pùtuju pùtovao, pùtovala putòvat ču / putòvaču; ču putòvati	<i>u/na + A</i> – putuju u Aziju <i>iz/sa + G</i> – doputovala sam s mora + Ins (Ort) / <i>po L</i> – putovali smo Amerikom / <i>po Americi</i> <i>kroz + A</i> – putuje kroz mnoge gradove + <i>A</i> – proputovali smo Aziju	reisen do- anreisen; ot- abreisen durchreisen